

EDUSKUNNAN VASTAUS 265/2006 vp

Hallituksen esitys laiksi päästökauppalain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi päästökauppalain muuttamisesta (HE 161/2006 vp).

Valiokuntakäsittely

Talousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TaVM 28/2006 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää lain vaikutukset kaukolämpösektorin kehitykseen ja ryhtyy toimiin sektorin toimintaedellytysten turvaamiseksi.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

päästökauppalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä heinäkuuta 2004 annetun päästökauppalain (683/2004) 2 §:n 1 momentin 1 ja 4 kohta, 3 §, 4 §:n 2 momentti, 5 §:n 7 ja 8 kohta, 7 §:n 2 momentti, 3 luvun otsikko, 15 §, 17 §:n 2 momentti sekä 32—35, 38, 40, 41, 49, 53 ja 57 §, 61 §:n 1 ja 2 momentti sekä 67 ja 71 §, sekä

lisätään 2 §:n 1 momenttiin uusi 5 kohta, 5 §:ään uusi 9—15 kohta, 18 §:n edelle uusi luvun otsikko, lakiin uusi 3 b ja 6 a luku sekä uusi 54 a, 55 a ja 64 a § seuraavasti:

2 §

Soveltoamisala

Tätä lakia sovelletaan seuraavien toimintojen hiilidioksidipäästöihin:

1) energia-ala:

a) polttolaitokset, joiden nimellinen lämpöteho on enemmän kuin 20 megawattia, ei kuitenkaan polttolaitokset, joissa ympäristönsuojelulain (86/2000) mukaisessa ympäristöluvassa an-

nettujen määräysten mukaisesti noudatetaan jätteen polttolaitosta koskevia vaatimuksia;

b) öljynjalostamot;

c) koksamot;

4) metsäteollisuus:

a) massatehtaat;

b) paperi- ja kartonkitehtaat, joiden kapasiteetti ylittää 20 tonnia päivässä;

5) muut toiminnot:

a) petrokemian laitoksen eteeni- tai propeeniyksikön ja siihen kiinteästi sidoksissa olevan butadieeniyksikön polttoprosessit, kun polttoprosessien yhteenlaskettu nimellinen lämpöteho on enemmän kuin 20 megawattia;

b) kivivillan ja nokimustan valmistuksen polttoprosessit, joiden nimellinen lämpöteho on enemmän kuin 20 megawattia.

3 §

Kapasiteetin yhteen laskeminen

Jos sama toiminnanharjoittaja harjoittaa useampaa 2 §:n 1 momentin saman alakohdan piiriin kuuluvaa toimintaa samassa laitoksessa tai samalla sijaintipaikalla, toimintojen kapasiteetit lasketaan yhteen. Toimintojen kuuluminen tämän lain soveltamisalaan ratkaistaan yhteenlaskettujen kapasiteettien perusteella. Soveltamisalaa ratkaistaessa 2 §:n 1 momentin 1 kohdan a alakohdan sekä 5 kohdan a ja b alakohdan toiminnot lasketaan yhteen.

Yhteenlasketut sellaisten toimintojen kapasiteetit, joilla lain voimaan tullessa on sama toiminnanharjoittaja, kuuluvat päästökauppakaudella 2005—2007 lain soveltamisalaan päästökauppakauden loppuun saakka, vaikka jonkin tai joidenkin toimintojen toiminnanharjoittaja vaihtuu. Seuraavilla päästökauppakausilla yhteenlasketut sellaisten toimintojen kapasiteetit, jotka sisältyvät asianomaisen päästökauppakauden 37 §:ssä tarkoitettuun päästöoikeuksien myöntämispäätökseen tai 41 §:ssä tarkoitettuun päätökseen päästöoikeuksien myöntämisestä uudelle osallistujalle, kuuluvat lain soveltamisalaan asianomaisen kauden loppuun, vaikka jonkin tai joidenkin toimintojen toiminnanharjoittaja vaihtuu. Toiminnanharjoittajien velvollisuuksista säädetään 6 §:ssä.

4 §

Lain soveltaminen kaukolämpöverkkoon liitettyihin laitoksiin

Edellä 1 momentissa tarkoitettut laitokset sisällytetään 34 §:ssä tarkoitettuun kansalliseen jakosuunnitelmaesitykseen. Komission hyväksymistä haetaan 36 §:ssä tarkoitettujen ilmoituksen yhteydessä ja tarvittaessa 37 ja 41 §:ssä tarkoitettujen päätösten tekemisen jälkeen. Jos komissio on aikaisemmalla päästökauppakaudella hyväksynyt laitoksen sisällyttämisen päästöoikeuksien kaupan järjestelmään, ei komission hyväksymistä enää haeta, jollei komissio sitä erikseen edellytä.

5 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

7) *hiilidioksiditonnia vastaavalla määrällä* tai *hiilidioksidiekvivalenttitonnulla* yhtä tonnia hiilidioksidia tai muun kasvihuonekaasun määrää, jolla on vastaava vaikutus maapallon lämmemiseen;

8) *ilmastosopimuksella* ilmastomuutosta koskevaa Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimusta (SopS 61/1994);

9) *liitteen I sopimuspuolella* ilmastopesopimuksen liitteessä I mainittua sopimuspuolta, jolla on ilmastopesopimuksen Kioton pöytäkirjassa (SopS 13/2005) määrällinen päästörajoitus tai päästöjen vähentämisvelvoite ja joka on ratifioinut Kioton pöytäkirjan;

10) *hanketoiminnalla* toimintaa, jonka yksi tai useampi liitteen I sopimuspuoli on hyväksynyt ilmastopesopimuksen Kioton pöytäkirjan 6 tai 12 artiklan ja Kioton pöytäkirjan perusteella tehtyjen päätösten mukaisesti;

11) *päästövähennysyksiköllä* yksikköä, joka on peräisin toisessa ilmastopesopimuksen liitteessä I mainitussa valtiossa toteutetun hanketoiminnan tuloksena saadusta päästövähennyksestä ja joka on myönnetty ilmastopesopimuksen Kioton

pöytäkirjan 6 artiklan ja Kioton pöytäkirjan perusteella tehtyjen päätösten mukaisesti;

12) *sertifioidulla päästövähennyksellä* yksikköä, joka on peräisin ilmastopimuksen liitteeseen I kuulumattomassa valtiossa toteutetun hanketoiminnan tuloksena saadusta päästövähennästä ja joka on myönnetty ilmastopimuksen Kioton pöytäkirjan 12 artiklan ja Kioton pöytäkirjan perusteella tehtyjen päätösten mukaisesti;

13) *hankeyksiköllä* päästövähennysyksikköä ja sertifioitua päästövähennystä;

14) *komission rekisteriasetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen 280/2004/EY mukaisesta standardoidusta ja suojatusta rekisterijärjestelmästä annettua komission asetusta (EY) N:o 2216/2004; sekä

15) *päästökauppaviranomaisella* Energia-markkinavirastoa.

7 §

Luvan tarve

Päästökauppakausilla 2005—2007 ja 2008—2012 lupa on oltava ainoastaan hiilidioksidipäästöihin.

3 luku

Kansallinen jakosuunnitelmaesitys ja päästöoikeuksien jakomenetelmä

15 §

Jakomenetelmä

Päästökauppakausilla 2005—2007 ja 2008—2012 päästöoikeudet jaetaan toiminnanharjoittajille maksutta.

17 §

Laitosten ryhmittely alaryhmiin

Laitoksen päästöoikeudet lasketaan laitoksen tai sen tuotannon osien osalta erikseen, ja laitoksen kokonaispäästöoikeudet saadaan erikseen laskettujen päästöoikeuksien summasta. Jos laitos tai sen tuotanto jakaantuvat useampaan 18 tai 31 a §:ssä tarkoitettuun alaryhmään, päästöoikeudet lasketaan erikseen kullekin laitoksen tai sen tuotannon osalle sen alaryhmän jakoperusteiden mukaan, johon nämä kuuluvat.

3 a luku

Päästöoikeuksien jakoperusteet päästökaupakaudelle 2005—2007

3 b luku

Päästöoikeuksien jakoperusteet päästökaupakaudelle 2008—2012

31 a §

Kansallisen jakosuunnitelmaesityksen alaryhmät

Päästökauppakauden 2008—2012 kansallista jakosuunnitelmaesitystä ja päästöoikeuksien myöntämistä varten laitoksen ja sen tuotannon osat ryhmitellään seuraaviin alaryhmiin:

A) teollisuusprosessit, joissa päästöt aiheutuvat tuotannon raaka-aineista, prosessipolttoaineista tai prosessiin kiinteästi sidoksissa olevista polttoaineista, sekä teräksen valmistuksen muut polttoprosessit;

B) polttoaineita käyttävät laitokset, jotka tuottavat pääasiassa lämpöä tai höyryä teollisuuden tuotantoprosesseihin ja polttoaineita käyttävät laitokset, jotka tuottavat pääasiassa lämpöä tai höyryä teollisuuden tuotantoprosesseihin ja lämpöä tai höyryä sähkön tuotantoon samalla tuotantopaikalla (*teollisuuden yhteistuotantolaitokset*);

C) polttoaineita käyttävät laitokset, jotka tuottavat lämpöä tai höyryä toimitettavaksi pääasiassa tuotantopaikan ulkopuolelle lämmönjakeluverkkoon ja edelleen loppukulutukseen (*kaukolämpö*), sekä polttoaineita käyttävät laitokset, jotka tuottavat lämpöä tai höyryä tuotantopaikalla tapahtuvaan sähkön tuotantoon ja lämpöä toimitettavaksi pääasiassa tuotantopaikan ulkopuolelle lämmönjakeluverkkoon ja edelleen loppukulutukseen (*yhteistuotantolaitokset*);

D) polttolaitokset, jotka toimittavat höyryä samalla tuotantopaikalla olevaan pääasiassa sähkön tuotantoa varten rakennettuun höyryturpiiniin (*lauhdutusvoimalaitokset*), sekä lauhdutusvoimaksi luettava osuus yhteistuotantolaitoksista;

E) sähköä tuottavat huippu- ja varavoimalaitokset, muut satunnaisesti vähän sähköä tuottavat laitokset sekä maakaasuverkoston kompressoriasemat; konventionaaliset lauhdutusvoimalaitokset, jotka on alun perin rakennettu muuhun tarkoitukseen kuin varavoimalaitoksiksi ja jotka on myöhemmin siirretty tai jätetty varavoimalaitostyyppisiksi laitoksiksi, kuuluvat kuitenkin alaryhmään D.

31 b §

Kansallisen jakosuunnitelman määritelmät

Päästökaupunkauden 2008—2012 kansallisessa jakosuunnitelmaesityksessä tarkoitetaan:

1) *ominaispäästökertoimella* laitoksen, kattilan tai vastaavan polttolaitosyksikön vuodessa käyttämistä fossiilisista polttoaineista ja turpeesta tai raaka-aineista peräisin olevien hiilidioksidipäästöjen ja näiden polttoaineiden lämpöarvojen välistä suhdelukua; massa- ja paperiteollisuuden laitoksen tai kattiloiden ominaispäästökerroin on näiden vuodessa käyttämistä fossiilisista polttoaineista ja turpeesta peräisin olevien hiilidioksidipäästöjen ja näiden polttoaineiden lämpöarvojen summan välinen suhdelukuu; alaryhmässä A ominaispäästökerroin on laitoksen vuodessa käyttämistä raaka-aineista ja

polttoaineista peräisin olevien hiilidioksidipäästöjen ja näiden vuodessa tuottamien tuotteiden kokonaismäärän välinen suhdelukuu; jos osaprosessien tuotteiden määriä ei pystytä erottelemaan, käytetään laitoksen tuottamien tuotteiden kokonaismäärää;

2) *lämmitystarveluvulla* vuosittaista ulko- ja sisälämpötilan välistä erotusta, joka saadaan laskemalla yhteen jokaiselta vuoden vuorokaudelta oletetun sisälämpötilan (+17 °C) ja ulkoilman vuorokausilämpötilan erotus, jos vuorokauden keskilämpötila on alle 12 °C syksyllä ja alle 10 °C keväällä; laitospohjaisena lämmitystarvelukuna käytetään Ilmatieteen laitoksen sille suuralueelle määrittämää vuosien 1971—2000 keskimääräistä lämmitystarvelukua, jolla kyseinen laitos sijaitsee;

3) *laitoksen tuotantokapasiteetilla* sitä teollisen tuotannon tuotantomäärää, jonka laitos pystyi tuottamaan vuodessa toimiessaan 365 päivää 24 tuntia päivässä 100 prosentin teholla; jos tarkastelujaksolla tai sen jälkeen tuotantokapasiteetti on kasvanut tai laskenut, lasketaan keskimääräinen vuosikapasiteetti summaamalla kuukausikapasiteetit; jos toiminnanharjoittaja pystyy osoittamaan, että sen kapasiteetti voidaan määritellä ja laskea alalla yleisesti käytössä olevien sääntöjen perusteella paremmin kuin edellä olevaa määritelmää käyttämällä, käytetään tätä kapasiteettimääritelmää päästöoikeuksien laskennassa;

4) *kapasiteetin käyttöastekertoimella* sen teollisen tuotteen vuosituotannon ja vuotta kohti määritellyn tuotantokapasiteetin välistä suhdelukua, johon teollisuusprosessi on ensisijaisesti sidoksissa;

5) *tilaustehokertoimella* lukua, joka saadaan jakamalla kaukolämpöverkkoon liitettyjen laitojen vuoden 2005 loppuun mennessä tehtyjen kaukolämpöasiakkaiden lämpösopimusten tilaustehojen summa vuoden 1997 loppuun mennessä tehtyjen lämpösopimusten tilaustehojen summalla; jos tilaustehon laskentaperusteissa on 31 päivän joulukuuta 1997 ja 31 päivän joulukuuta 2005 välisenä aikana tehty järjestelmällinen muutos, tilaustehokerrointa vastaava kerroin lasketaan vuoden 2005 31 g §:n 3 momentin

mukaisesti lämpötilakorjatun kaukolämmöntuotannon suhteena vuoden 1998 lämpötilakorjatun kaukolämmöntuotantoon;

6) *polttolaitosyksiköllä* kattilaa, kaasuturpiinia ja polttomoottoria;

7) *laskennallisilla päästöoikeuksilla* kullekin laitokselle laskettavaa päästöoikeusmäärää, johon ei ole sovellettu 31 c §:ssä tarkoitettuja alaryhmien tehostamis- tai leikkauskertoimia eikä 31 s §:ssä tarkoitettua sovituserrointa.

Polttoaineiden polton hiilidioksidipäästöjä laskettaessa polttoaineiden päästökertoimina käytetään ensisijaisesti Tilastokeskuksen 27 päivänä toukokuuta 2006 julkaisemassa kansallisessa kasvihuonekaasupäästöjen inventaari-raportissa (Greenhouse gas emissions in Finland 1990—2004, National Inventory Report to the UNFCCC, 27 May 2006) käytettyjä polttoaineiden ominaispäästö- ja hapettumiskertoimia ja toissijaisesti hallitustenvälisen ilmastopaneelin (IPCC) määrittelemiä kertoimia. Jos toiminnanharjoittaja pystyy kasvihuonekaasupäästöjen tarkkailusta ja raportoinnista annettujen komission ohjeiden (2004/156/EY) perusteella osoittamaan perustelluksi Tilastokeskuksen inventaari-raportissa tai IPCC:n suuntaviivoissa määriteltyistä kertoimista poikkeavien kertoimien käytön, voidaan näitä kertoimia käyttää kyseisen toiminnanharjoittajan laitoksen päästöoikeuksia laskettaessa.

31 c §

Alaryhmien tehostamis- ja leikkauskertoimet

Päästöoikeuksia myönnettäessä alaryhmien A, B ja E laskennalliset päästöoikeudet kerrotaan seuraavilla tehostamiskertoimilla:

- 1) alaryhmän A tehostamiskerroin 0,95;
- 2) alaryhmien B ja E tehostamiskerroin 0,90.

Päästöoikeuksia myönnettäessä alaryhmien C ja D laskennalliset päästöoikeudet kerrotaan seuraavilla leikkauskertoimilla:

- 1) alaryhmän C leikkauskerroin 0,80;
- 2) alaryhmän D leikkauskerroin 0,33.

31 d §

Alaryhmän A jakoperusteet

Alaryhmään A kuuluville laitoksille päästökauppaudelle 2008—2012 myönnettävät yhtä vuotta vastaavat päästöoikeudet lasketaan kertomalla teollisuusprosessin keskimääräisellä käyttöastekertoimella teollisuusprosessin keskimääräinen ominaispäästökerroin ja kertomalla tällä tulolla laitoksen keskimääräinen tuotantokapasiteetti vuonna 2007 ja kertomalla tämä tulo alaryhmän A tehostamiskertoimella 0,95. Öljynjalostuksen päästöoikeudet lasketaan 31 e §:n säännösten mukaisesti.

Kapasiteetin keskimääräinen käyttöastekerroin lasketaan viidestä vuosihavainnosta vuosilta 1998—2002 siten, että suurin ja pienin kerroin jätetään huomiotta ja jäljelle jäävistä kolmesta kertoimesta lasketaan aritmeettinen keskiarvo.

Keskimääräinen ominaispäästökerroin lasketaan viidestä vuosihavainnosta vuosilta 1998—2002 siten, että suurinta ja pienintä kerrointa ei oteta huomioon ja jäljelle jäävistä kolmesta kertoimesta lasketaan aritmeettinen keskiarvo.

Vuoden 2007 keskimääräinen tuotantokapasiteetti perustuu toiminnanharjoittajan arvioon. Tuotantokapasiteetin muutoksen vuodelle 2007 tulee perustua jo toteutettuihin hankkeisiin tai toiminnanharjoittajan tekemiin hankkeen toteuttamisen kannalta sitoviin päätöksiin.

31 e §

Öljynjalostamoiden jakoperusteet

Öljynjalostukselle päästökauppaudelle 2008—2012 myönnettävät yhtä vuotta vastaavat päästöoikeudet lasketaan kertomalla keskimääräinen polttoainekulutus keskimääräisellä ominaispäästökertoimella. Tähän päästöoikeusmäärään lisätään toiminnanharjoittajan arvioima vedyntuotannon määrä vuonna 2007 tonneina kerrottuna luvulla 5,6. Näin saatuun lukuun lisätään se jalostamon polttoainekulutuksen kasvusta aiheutuvien hiilidioksidipäästöjen määrä vuonna 2007, joka on seurausta jalostamomuu-

toksen aiheuttamista lopputuoterakenteen merkittävistä muutoksista, ja kertomalla tämä tulo alaryhmään A tehostamiskertoimella 0,95.

Laitoksen keskimääräinen polttoainekulutus lasketaan viidestä vuosihavainnosta vuosilta 1998—2002 siten, että vuosikulutuksesta vähennetään vastaavana aikana tuotetun vedyn valmistukseen käytetty polttoaine ja näin saaduista luvuista suurin ja pienin havainto jätetään huomiotta ja jäljelle jäävistä kolmesta havainnosta lasketaan aritmeettinen keskiarvo.

Keskimääräinen ominaispäästökerroin laskeaan viidestä vuosihavainnosta vuosilta 1998—2002 siten, että suurinta ja pienintä kerrointa ei oteta huomioon ja jäljelle jäävistä kolmesta kerroimesta lasketaan aritmeettinen keskiarvo.

Vedyntuotannon ja jalostamomuutokseen liittyvästä polttoainekulutuksen kasvusta aiheutuvien hiilidioksidipäästöjen määrät vuonna 2007 perustuvat toiminnanharjoittajan arvioon. Laitoksen toiminnan muutoksen vuonna 2007 tulee perustua jo toteutettuihin hankkeisiin tai toiminnanharjoittajan tekemiin hankkeen toteuttamisen kannalta sitoviin päätöksiin.

31 f §

Alaryhmän B jakoperusteet

Alaryhmään B kuuluville laitoksille päästökauppakaudelle 2008—2012 myönnettävät teollisuuden energiantuotannon ja sen yhteydessä tuotetun sähkön yhtä vuotta vastaavat päästöoikeudet lasketaan kertomalla teollisuuden energiantuotannon ja sen yhteydessä tuotetun sähkön keskimääräinen polttoainekulutus keskimääräisellä ominaispäästökertoimella. Massa- ja paperiteollisuuden, metallien valmistuksen sekä kemianteollisuuden alaryhmään B kuuluvien laitosten päästöoikeudet lasketaan kertomalla edellä saatu tulo laitoksen energian tuotantoon kiinteästi liittyvän teollisuusprosessin 1 päivän tammi-kuuta 2007 ja 30 päivän kesäkuuta 2000 tiedossa olevien kapasiteettien suhteella. Saatu luku kerrotaan alaryhmän B tehostamiskertoimella 0,90.

Polttolaitosyksikön keskimääräinen polttoainekulutus lasketaan viidestä vuosihavainnosta vuosilta 1998—2002 siten, että suurin ja pienin havainto jätetään huomiotta ja jäljelle jäävistä kolmesta havainnosta lasketaan aritmeettinen keskiarvo. Massa- ja paperiteollisuuden osalta polttoainekulutus lasketaan vain fossiilisten polttoaineiden ja turpeen osalta.

Alaryhmään B kuuluvan laitoksen vuotuisesta polttoainekulutuksesta vähennetään laitoksen tuottaman lauhdesähkön laskennallinen polttoainetarve käyttäen hyötysuhteena arvoa 0,4. Lauhdesähkön tuotannon osalta päästöoikeudet lasketaan alaryhmän D jakoperusteiden mukaisesti.

Massa- ja paperiteollisuuden sekä öljynjalostuksen alaryhmään B kuuluvien laitosten lauhdesähkön tuotannon päästöoikeudet lasketaan alaryhmän B jakoperusteiden mukaisesti, eikä polttoainekulutuksen vuosihavainnoista poisteta lauhdesähkön laskennallisia polttoaineita. Lauhdetuotannon päästöoikeudet lasketaan kuitenkin alaryhmän D jakoperusteiden mukaisesti, jos massa- ja paperiteollisuuden tai öljynjalostuksen alaryhmään B kuuluva laitos on suunniteltu huomattavaan lauhdesähkön tuotantoon.

Keskimääräinen ominaispäästökerroin laskeaan viidestä vuosihavainnosta vuosilta 1998—2002 siten, että suurinta ja pienintä kerrointa ei oteta huomioon ja jäljelle jäävistä kolmesta kerroimesta lasketaan aritmeettinen keskiarvo.

Jos alaryhmään B kuuluva laitos on tuottanut kaukolämpöä vuosina 1998—2002, kaukolämmön ja sitä vastaavan yhteistuotantosähkön osalta päästöoikeuksia laskettaessa tehdään 31 g §:n 3 momentissa tarkoitettu lämpötilakorjaus. Jos alaryhmään B kuuluvan laitoksen lämmön- ja höyryntuotannosta keskimäärin yli 20 prosenttia on vuosina 2002—2005 ollut kaukolämmön tuotantoa, kaukolämmön ja sitä vastaavan yhteistuotantosähkön osalta päästöoikeuksia laskettaessa käytetään lisäksi tilaustehokerrointa.

Jos alaryhmään B kuuluvan laitoksen laitospaikalla on vuoden 1998 jälkeen otettu käyttöön uusi muiden polttolaitosyksiköiden tuotantoa korvaava polttolaitosyksikkö, jonka osuus laitospaikan yhteenlasketusta energian tuotannosta on polttolaitosyksikön käyttöönoton jälkeen

yli puolet, ja korvatut polttolaitosyksiköt tai pääosa niistä on jäänyt toimintaan vara- ja huippulaitoksina tai vastaavina, lasketaan kunkin ennen uutta polttolaitosyksikköä käyttöön otetun laitoksen päästöoikeudet erikseen siten, että tarkastelujaksona käytetään uuden polttolaitosyksikön 31 j §:n mukaista tarkastelujaksoa ja muuten päästöoikeudet lasketaan 1—5 momentin mukaisesti. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan myös, jos laitospaikalle on vuoden 1998 jälkeen tullut samaan aikaan ainakin kaksi polttolaitosyksikköä.

Jos alaryhmään B kuuluvan laitoksen laitosalueella on tapahtunut vuosina 1999—2004 merkittävä muutos energiantuotannon rakenteessa siten, että uusittu varalaitoksena toiminut kattila on muutettu pääkattilaksi ja sen osuus laitospaikan yhteenlasketusta energiantuotannosta on muutoksen jälkeen yli puolet, voidaan toiminnanharjoittajan hakemuksesta laitoksen päästöoikeudet laskea siten, että laitosalueen polttolaitosyksiköiden tarkastelujaksona käytetään muutetun polttolaitosyksikön 31 j §:n mukaista tarkastelukautta tai 19 päivän elokuuta 2004 jälkeen valmistuneiden laitosmuutosten osalta valmistumisen jälkeistä 12 kuukautta ja että muuten päästöoikeudet lasketaan 1—5 momentin mukaisesti.

31 g §

Kaukolämpöverkon tarkastelu yhtenä kokonaisuutena

Samaan kaukolämpöverkkoon kaukolämpöä tuottaville alaryhmään C kuuluville laitoksille päästöoikeudet lasketaan siten, että näitä laitoksia käsitellään yhtenä kokonaisuutena. Kaukolämpöverkolle päästökauppakaudelle 2008—2012 laskettavat yhtä vuotta vastaavat päästöoikeudet saadaan kertomalla kaukolämpöverkon keskimääräinen polttoainekulutus keskimääräisellä ominaispäästökertoimella ja kertomalla näin saatu tulo tilaustehokertoimella.

Kaukolämpöverkon vuosittainen polttoainekulutus saadaan, kun lasketaan yhteen kaukolämpöverkkoon lämpöä toimittaneiden polttolai-

tosyksiköiden kaukolämmöntuotannon ja sen yhteydessä tuotetun sähkön vuosittainen polttoainekulutus. Kaukolämpöverkkoon lämpöä tuotavien polttolaitosyksiköiden kaukolämmöntuotannon ja sen yhteydessä tuotetun sähkön vuosittainen polttoainekulutus saadaan, kun polttolaitosyksikön polttoainekulutuksesta poistetaan vuosittaiset teollisuuden lämmöntuotannon ja sen yhteydessä tuotetun sähkön polttoaineet sekä lauhdesähkön vuosittainen laskennallinen polttoainekulutus. Lauhdesähkön vuosittainen polttoainekulutus määritetään käyttäen lauhdesähköntuotannon hyötysuhteena arvoa 0,4 ja lauhdesähkön polttoainejakautumana polttolaitosyksikön kyseisen vuoden polttoainejakautumaa.

Laitoksen kaukolämmöntuotannon ja sen yhteydessä tuotetun sähkön polttoainekulutus korjataan vastaamaan pitkän aikavälin ulkolämpötilaa kertomalla se kertoimella, joka saadaan, kun kerrotaan luku 0,65 laitoksen sijaintipaikan suuralueen vuosien 1971—2000 keskimääräisen ja tarkastelujakson 1998—2002 toteutuneen vuotuisen lämmitystarveluvun suhteella ja kun näin saatuun tuloon lisätään 0,35.

Kaukolämpöverkon keskimääräinen polttoainekulutus lasketaan viidestä 2 ja 3 momentin mukaan lasketusta vuosihavainnosta vuosilta 1998—2002 siten, että suurin ja pienin havainto jätetään huomiotta ja jäljelle jäävistä kolmesta havainnosta lasketaan aritmeettinen keskiarvo.

Kaukolämpöverkon vuosittainen ominaispäästökerroin saadaan jakamalla kaukolämpöverkon kaukolämmöntuotannon ja sen yhteydessä tuotetun sähkön hiilidioksidipäästöt 2 momentin mukaan määritetyllä kaukolämpöverkon vuosittaisella polttoainekulutuksella. Kaukolämpöverkon keskimääräinen ominaispäästökerroin lasketaan viidestä vuosihavainnosta vuosilta 1998—2002 siten, että suurin ja pienin havainto jätetään huomiotta ja jäljelle jäävistä kolmesta havainnosta lasketaan aritmeettinen keskiarvo.

Jos kaukolämpöverkkoon rakennetaan uusi kaukolämmön peruskuormaa tuottava polttolaitosyksikkö, jolle on myönnetty päästöoikeuksia 28 §:ssä säädettyjen jakoperusteiden mukaisesti

ennen 34 §:ssä tarkoitettua päätöstä päästökaup-
pakauden 2008—2012 jakosuunnitelmaesityk-
sestä, vähennetään kaukolämpöverkolle lasket-
tavista päästöoikeuksista tällaiselle polttolaitos-
yksikön kaukolämmöntuotannolle päästökaup-
paukautelle 2008—2012 31 n §:n mukaisesti las-
kettavat alaryhmän C laskennalliset päästöoi-
keudet.

31 h §

Alaryhmän C laitospkohtaiset jakoperusteet

Kaukolämpöverkolle 31 g §:n mukaisesti las-
ketut päästöoikeudet kohdistetaan yksittäisille
toiminnanharjoittajille siinä suhteessa kuin kau-
kolämpöverkossa toimivien toiminnanharjoitta-
jien polttolaitosyksiköillä on ollut laskennallisia
hiilidioksidipäästöjä yhteisinä toimintavuosi-
na 2002—2005. Toiminnanharjoittajan lasken-
nalliset hiilidioksidipäästöt yhteisinä toiminta-
vuosina 2002—2005 saadaan kertomalla toimin-
nanharjoittajan kaukolämmöntuotannon ja sen
yhteydessä tuotetun sähkön polttoainekulutus
yhteisinä toimintavuosina 2002—2005 kauko-
lämmön ja sen yhteydessä tuotetun sähkön kes-
kimääräisellä ominaispäästökertoimella vuosi-
na 1998—2002.

Keskimääräinen ominaispäästökerroin laske-
taan toiminnanharjoittajan laitosten yhteenlas-
ketun kaukolämmöntuotannon ja sen yhteydessä
tuotetun sähkön vuosien 1998—2002 ominais-
päästökertoimista siten, että suurinta ja pienintä
kerrointa ei oteta huomioon ja jäljelle jäävistä
kolmesta kertoimesta lasketaan aritmeettinen
keskiarvo.

Jos kaukolämpöverkossa toimivalla toimin-
nanharjoittajalla on vain yksi laitos, joka on val-
mistunut:

1) 1 päivän tammikuuta 2002 ja 31 päivän
joulukuuta 2002 välisenä aikana, ominaispäästö-
kertoimena käytetään laitoksen kaukolämmön-
tuotannon ja sen yhteydessä tuotetun sähkön
vuosien 2003—2004 aritmeettista keskiarvoa;

2) 1 päivän tammikuuta 2003 ja 31 päivän
joulukuuta 2003 välisenä aikana, ominaispäästö-
kertoimena käytetään laitoksen kaukolämmön-

tuotannon ja sen yhteydessä tuotetun sähkön
vuoden 2004 arvoa;

3) 1 päivän tammikuuta 2004 ja 19 päivän
elokuuta 2004 välisenä aikana, ominaispäästö-
kertoimena käytetään laitoksen kaukolämmön-
tuotannon ja sen yhteydessä tuotetun sähkön en-
simmäisen 12 kuukauden ominaispäästökerroin-
ta.

Toiminnanharjoittajalle lasketut päästöoikeu-
det kohdistetaan toiminnanharjoittajan kauko-
lämpöä tuottaville polttolaitosyksiköille siinä
suhteessa kuin niillä on ollut kaukolämmöntuo-
tannon ja sen yhteydessä tuotetun sähkön hiili-
dioksidipäästöjä samassa kaukolämpöverkossa
toimivien polttolaitosyksiköiden yhteisinä toi-
mintavuosina 2002—2005. Alaryhmään C kuu-
luvalle laitokselle tai sen tuotannon osalle pääs-
tökauppaukautelle 2008—2012 myönnettävät
yhtä vuotta vastaavat päästöoikeudet saadaan,
kun lasketaan yhteen kyseisen laitoksen poltto-
laitosyksiköiden alaryhmän C päästöoikeudet ja
kerrotaan tämä summa alaryhmän C leikkaus-
kertoimella 0,80.

Jos kaukolämpöverkossa toimivan laitoksen
lämmön- ja höyryntuotannosta keskimäärin alle
20 prosenttia on vuosina 2002—2005 ollut kau-
kolämmöntuotantoa, ei laitoksen päästöoikeuk-
sien laskennassa oteta huomioon tilaustehoker-
rointa. Tilaustehokertoimen vaikutus otetaan
tällöin huomioon muissa kaukolämpöverkkoon
lämpöä toimittavissa laitoksissa jakamalla kau-
kolämpöverkolle jakamatta jääneet päästöoikeu-
det niiden laitosten kesken, joiden kaukoläm-
möntuotannon osuus lämmön ja höyryntuotan-
nosta tarkastelujaksolla 2002—2005 on ollut
keskimäärin vähintään 20 prosenttia. Jako teh-
dään kyseisten laitosten toiminnanharjoittajien
kesken kaukolämpöverkossa toimivien polttolai-
tosyksiköiden yhteisten toimintavuosien 2002—
2005 laskennallisten hiilidioksidipäästöjen suh-
teessa.

31 i §

Alaryhmien D ja E jakoperusteet

Alaryhmään D kuuluville laitoksille päästö-
kauppaukautelle 2008—2012 myönnettävät yhtä

vuotta vastaavat päästöoikeudet lasketaan kertomalla vuosien 2000—2003 keskimääräinen vuotuinen polttoainekulutus vuosien 2000—2003 keskimääräisellä ominaispäästökertoimella ja kertomalla tämä tulo alaryhmän D leikkauskertoimella 0,33. Näin saatu päästöoikeusmäärä kerrotaan vielä 31 s §:ssä tarkoitettulla sovituskertoimella. Polttoainekulutus ja ominaispäästökerroin lasketaan vuosien 2000—2003 aritmeettisena keskiarvona.

Alaryhmään E kuuluville laitoksille päästökauppakaudelle 2008—2012 myönnettävät yhtä vuotta vastaavat päästöoikeudet lasketaan kertomalla vuosien 1998—2002 keskimääräinen vuotuinen polttoainekulutus vuosien 1998—2002 keskimääräisellä ominaispäästökertoimella ja kertomalla tämä tulo alaryhmän E tehostamiskertoimella 0,90. Polttoainekulutus ja ominaispäästökerroin lasketaan vuosien 1998—2002 aritmeettisena keskiarvona.

Päästöoikeuksia ei myönnetä nimelliseltä lämpöteholtaan enintään 1 megawatin polttolaitosyksiköille, jotka on tarkoitettu laitoksen sähköjärjestelmän ylläpitämiseen häiriötilanteissa.

31 j §

Vuosina 1998—2004 valmistuneet laitokset

Laitoksille tai niiden osille, jotka ovat valmistuneet 1 päivän tammikuuta 1998 ja 19 päivän elokuuta 2004 välisenä aikana, päästökauppakaudelle 2008—2012 päästöoikeudet myönnetään kyseisen alaryhmän jakoperusteiden mukaisesti käyttäen laskennassa seuraavia keskiarvoja:

1) laitoksille tai laitosten osille, jotka ovat valmistuneet vuonna 1998 ja joilla oli vuoden 2002 loppuun mennessä neljä täyttä toimintavuotta, laskennassa poistetaan laitosten toteutuneiden polttoainekulutuksen ja ominaispäästöjen suurimmat ja pienimmät vuosiarvot ja laskentakaavassa käytetään polttoainekulutuksen ja ominaispäästöjen keskiarvona kahden jäljelle jäävän vuoden aritmeettista keskiarvoa;

2) laitoksille tai laitosten osille, jotka ovat valmistuneet vuonna 1999 ja joilla oli vuoden

2002 loppuun mennessä kolme täyttä toimintavuotta, otetaan mukaan vuoden 2003 arvot siten, että laskennassa poistetaan laitosten toteutuneiden polttoainekulutusten ja ominaispäästöjen suurimmat ja pienimmät vuosiarvot ja laskentakaavassa käytetään polttoainekulutuksen ja ominaispäästöjen keskiarvona kahden jäljelle jäävän vuoden aritmeettista keskiarvoa;

3) laitoksille tai laitosten osille, jotka ovat valmistuneet vuonna 2000 ja joilla oli vuoden 2004 loppuun mennessä neljä täyttä toimintavuotta, laskennassa poistetaan laitosten toteutuneiden polttoainekulutusten ja ominaispäästöjen suurimmat ja pienimmät vuosiarvot ja laskentakaavassa käytetään polttoainekulutuksen ja ominaispäästöjen keskiarvona kahden jäljelle jäävän vuoden aritmeettista keskiarvoa;

4) laitoksille tai laitosten osille, jotka ovat valmistuneet vuonna 2001 ja joilla oli vuoden 2004 loppuun mennessä kolme täyttä toimintavuotta, laskentakaavassa käytetään polttoainekulutuksen ja ominaispäästöjen keskiarvona näiden kolmen vuoden aritmeettista keskiarvoa;

5) laitoksille tai laitosten osille, jotka ovat valmistuneet vuonna 2002 ja joilla oli vuoden 2004 loppuun mennessä kaksi täyttä toimintavuotta, laskentakaavassa käytetään polttoainekulutusten ja ominaispäästöjen keskiarvona vuosien 2003 ja 2004 aritmeettista keskiarvoa;

6) laitoksille tai laitosten osille, jotka ovat valmistuneet vuonna 2003, tarkastelujaksona käytetään laitoksen valmistumisen jälkeistä 12 kuukauden jaksoa ja tätä seuraavaa 12 kuukauden jaksoa ja laskentakaavassa käytetään polttoainekulutusten ja ominaispäästöjen keskiarvona näiden vertailujaksojen aritmeettista keskiarvoa;

7) laitoksille tai laitosten osille, jotka ovat valmistuneet 1 päivän tammikuuta 2004 ja 19 päivän elokuuta 2004 välisenä aikana, tarkastelujaksona käytetään polttolaitosyksikön valmistumisen jälkeistä 12 kuukautta ja laskentakaavassa käytetään polttoainekulutuksen ja ominaispäästöjen keskiarvona tarkastelujakson arvoja.

Alaryhmään D kuuluville laitoksille, jotka ovat valmistuneet 1 päivän tammikuuta 2000 ja

19 päivän elokuuta 2004 välisenä aikana, myönnettävät päästöoikeudet lasketaan käyttämällä 1 momentin 3—7 kohdan mukaisen ajanjakson polttoainekulutuksen ja ominaispäästökertoimen aritmeettista keskiarvoa. Alaryhmään E kuuluville laitoksille, jotka ovat valmistuneet 1 päivän tammikuuta 2000 ja 19 päivän elokuuta 2004 välisenä aikana, käytetään 1 momentin 1—7 kohdan mukaisen ajanjakson polttoainekulutuksen ja ominaispäästökertoimen aritmeettista keskiarvoa.

Laitoksen alaryhmään C kuuluvaan tuotannon osaan ei sovelleta 1 momentin säännöksiä.

31 k §

Päästökauppakauden 2005—2007 uudet osallistujat päästökauppakaudella 2008—2012

Sellaisille 27 §:n 2 momentin 1—5 kohdassa tarkoitetuille päästökauppakauden 2005—2007 uusille osallistujille, jotka sisältyvät 34 §:ssä tarkoitettuun päästökauppakauden 2008—2012 kansalliseen jakosuunnitelmaesitykseen, päästöoikeudet myönnetään 31 n §:ssä säädettyjen jakoperusteiden mukaisesti. Laitoksille tai niiden osille, jotka on otettu kaupalliseen käyttöön ennen 19 päivää elokuuta 2004, päästöoikeudet myönnetään kuitenkin 31 o §:n 1 momentissa säädettyjen jakoperusteiden mukaisesti lukuun ottamatta alaryhmään C kuuluvia polttolaitosyksiköitä. Alaryhmään C kuuluvilla polttolaitosyksiköille tai niiden osille, jotka on otettu kaupalliseen käyttöön ennen 19 päivää elokuuta 2004, alaryhmään C kuuluvan tuotannon päästöoikeudet myönnetään 31 g ja 31 h §:n säännösten mukaisesti.

Sellaiselle 27 §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitettulle alaryhmään A kuuluvan laitoksen tai prosessin muutokselle, joka on otettu kaupalliseen käyttöön ennen 34 §:ssä tarkoitettua päätöstä päästökauppakauden 2008—2012 jakosuunnitelmaesityksestä, myönnettävät päästöoikeudet sisältyvät 31 d §:ssä säädettyjen jakoperusteiden mukaisesti laskettaviin päästöoikeuksiin.

31 l §

Varaus uusille osallistujille

Kansallisessa jakosuunnitelmaesityksessä varataan päästökauppakaudelle 2008—2012 osa päästöoikeuksista sellaisille 31 m §:n 1 momentissa tarkoitetuille laitoksille ja laitosten muutoksille (*uusi osallistuja*), jotka eivät sisälly 34 §:ssä tarkoitettuun kansalliseen jakosuunnitelmaesitykseen ja jotka otetaan kaupalliseen käyttöön ennen päästökauppakauden päättymistä. Päästöoikeuksia myönnetään jäljellä olevalle päästökauppakaudelle toiminnanharjoittajan ilmoittamaa laitoksen tai laitoksen muutoksen kaupallista käyttöönottoa seuraavan kuukauden alusta. Jos olemassa oleva laitos tulee lain soveltamisalaan ja sille myönnetään päästöoikeuksia uusille osallistujille varattavasta osuudesta 31 m §:n mukaisesti, päästöoikeuksia myönnetään lain soveltamisalaan tulemista seuraavan kuukauden alusta.

Laitoksen kasvihuonekaasujen päästöluvan peruuttamisen seurauksena laitoksen kansallisessa rekisterissä olevalle tilille kirjaamatta jääneet päästöoikeudet siirtyvät käytettäviksi uusille osallistujille varattuun osuuteen. Jos uusille osallistujille päästökauppakaudelle 2008—2012 varattu osuus ei riitä kaikille edellä tarkoitetuille uusille osallistujille, tulee uusien osallistujien hankkia päästöoikeuksia toisten laitosten toiminnanharjoittajilta tai markkinoilta. Niille uusille osallistujille, jotka ovat hakeneet päästöoikeuksia 40 §:n mukaisesti ja joille ei vielä ole myönnetty päästöoikeuksia, myönnettävät päästöoikeudet sovitetaan jäljellä olevaan päästöoikeuksien määrään siten, että niiden kaikkien 31 c ja 31 n—31 s §:n mukaisesti laskettavista päästöoikeuksien määrästä vähennetään yhtä suuri prosenttiosuus.

Uusille osallistujille varattua osuutta voidaan käyttää myös 37 §:ssä tarkoitettua päästöoikeuksien myöntämispäätöstä koskeviin muutoksiin, jotka aiheutuvat tuomioistuimen päätöksestä tai muusta vastaavasta. Edellytyksenä on, että Euroopan yhteisöjen komissio ei estä uusille osallistujille varatun osuuden käyttämistä edellä mainittuun tarkoitukseen.

Jos uusille osallistujille varattuja päästöoikeuksia jää käyttämättä, valtio voi myydä päästöoikeudet markkinoille. Päästöoikeuksien myynnistä ja myynnin ehdoista päättää valtio-neuvosto.

31 m §

Uudet osallistujat päästökauppakaudella 2008—2012

Uusille osallistujille varattavasta osuudesta myönnetään päästökauppakaudella 2008—2012 päästöoikeuksia:

1) uudelle laitokselle, joka 2 tai 3 §:n mukaan kuuluu lain soveltamisalaan;

2) uudelle polttolaitosyksikölle, joka rakennetaan lain soveltamisalaan kuuluvaan laitokseen;

3) laitokselle, joka tulee lain soveltamisalaan, koska laitospaikalle rakennettavan polttolaitosyksikön nimellinen lämpöteho laitospaikalla jo olevien polttolaitosyksiköiden nimellisten lämpötehojen kanssa yhteensä ylittää 20 megawattia tai laitospaikan yhteenlaskettu kapasiteetti muuten ylittää 2 §:ssä tarkoitetut kapasiteettirajat;

4) uudelle tai olemassa olevalle laitokselle, jonka pääasiallinen tarkoitus on lämmön tuottaminen kaukolämpöverkkoon ja joka liitetään yhdyskuntia palvelevaan lämmönjakeluverkkoon, jos lämmön jakoverkossa jo olevista laitoksista yksikin on nimelliseltä lämpöteholtaan suurempi kuin 20 megawattia ja se tuottaa lämpöä toimitettavaksi pääasiassa kaukolämpöverkkoon;

5) olemassa olevalle enintään 20 megawatin laitokselle, jos sen pääasiallinen tarkoitus on lämmön tuottaminen kaukolämpöverkkoon ja se on osa yhdyskuntia palvelevaa lämmönjakeluverkkoa, johon liitetään uusi nimelliseltä lämpöteholtaan yli 20 megawatin laitos ja se tuottaa lämpöä toimitettavaksi pääasiassa kaukolämpöverkkoon;

6) polttolaitosyksikön muutokselle, joka lisää koko laitoksen nimellistä lämpötehoa 20 megawatilla tai vähintään 10 prosentilla;

7) alaryhmään A kuuluvan laitoksen tai prosessin muutokselle, joka lisää laitoksen tai pro-

sessin tuotantokapasiteettia siten, että muutos on vähintään 10 prosenttia tai suurempi kuin päästökauppadirektiivin liitteessä mainitut rajat niille laitoksille, jotka kuuluvat direktiivin soveltamisalaan;

8) investoinnin vuoksi tapahtuvalle massan tai paperin tuotantokapasiteetin muutokselle, joka lisää laitoksen tuotantokapasiteettia siten, että muutos on vähintään 10 prosenttia tai suurempi kuin 20 tonnia päivässä;

9) lain soveltamisalaan kuuluvalla laitoksella, jonka lämmön tai höyryn tuotanto korvaa tämän lain soveltamisalaan kuulumatonta teollisuuden polttolaitosyksiköiden tai muiden vastaavien teollisuuden polttoprosessien lämmön tai höyryn tuotantoa;

10) öljynjalostusteollisuuden rakennemuutoksen tai Euroopan yhteisöjen lainsäädännössä olevien vaatimusten vuoksi öljynjalostamolle tehtävän investoinnin perusteella aiheutuvalle hiilidioksidipäästöjen muutokselle, joka lisää koko laitoksen hiilidioksidipäästöjä vähintään 3 prosentilla tai 100 000 tonnilla vuodessa.

31 n §

Uusia laitoksia koskevat jakoperusteet

Edellä 31 m §:n 1 momentin 1—4, 6 tai 7 kohdassa tarkoitetun uuden laitoksen tai laitoksen muutoksen päästökauppakaudella 2008—2012 myönnettävät yhtä vuotta vastaavat päästöoikeudet lasketaan laitoksen tai laitoksen muutoksen nimellisen lämpötehon, 3 momentissa tarkoitetun laitostyyppin vuotuisen huipunkäyttöajan ja vertailupolttoaineena käytettävän polttoaineen polton ominaispäästökertoimen tulona.

Jos laitos tai laitoksen muutos on uusi osallistuja, joka kuuluu useaan 31 a §:ssä mainittuun alaryhmään, lasketaan päästöoikeudet jokaisen alaryhmän osalta erikseen. Uuden polttolaitosyksikön nimellinen lämpöteho jaetaan tätä tarkoitusta varten teollisuuden, kaukolämmön ja näiden yhteydessä tuotetun sähkön sekä erillisen sähkön kesken. Jako tehdään tätä tarkoitusta varten suunnitteluperusteista saatavien tehotietojen perusteella. Uuden laitoksen tai laitoksen

muutoksen päästöoikeudet saadaan tämän jälkeen laskemalla yhteen alaryhmäkohtaiset päästöoikeudet. Alaryhmäkohtaiset laskennalliset päästöoikeudet kerrotaan 31 c §:ssä säädettyillä tehostamis- ja leikkauskertoimilla.

Uusien laitosten tai laitosten muutosten vuotuisina huipunkäyttöaikoina käytetään seuraavia arvoja:

1) erillinen lämmöntuotanto peruskuormalaitoksessa, jos kaukolämpöverkossa on ennestään sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitos: 2 500 h/a;

2) muu kaukolämmön ja siihen liittyvän sähkön peruskuorman tuotanto: 4 500 h/a;

3) prosessiteollisuuden (massa- ja paperi-, öljynjalostus-, kemian-, metallien jalostus- sekä rakennusaineteollisuus) tuotanto sekä siihen liittyvä lämmön ja höyryn tuotanto: 7 000 h/a;

4) muun teollisuuden lämmön tai höyryn tuotanto: 4 500 h/a;

5) kaukolämmön tai teollisuuden lämmön tai höyryn varakattila, huippukaasuturpiini tai muu vastaava satunnaisesti käytettävä laitos: 500 h/a;

6) lauhdutusvoimalaitos: 4 500 h/a.

Päästöoikeuksien määrää laskettaessa laskennassa käytetään seuraavia ominaispäästökertoimia:

1) jos laitos on suunniteltu polttamaan nestemäistä tai kaasumaista polttoainetta, ominaispäästökertoimena käytetään 54,76 g CO₂/MJ;

2) jos laitos on suunniteltu polttamaan pääasiassa kiinteää polttoainetta, ominaispäästökertoimena käytetään 73,39 g CO₂/MJ, mikä vastaa seospolttoainetta, jossa turvetta on 70 prosenttia ja puuta 30 prosenttia;

3) jos uusi laitos tai laitoksen muutos kuuluu alaryhmään A, käytetään alaryhmän vastaavan prosessin tai sen osan keskimääräistä toteutunutta vuosittaista ominaispäästökerrointa vuosina 1998—2002.

Ennen 1 päivää tammikuuta 2008 kaupalliseen käyttöön otettavan alaryhmään A kuuluvan laitoksen muutoksen päästöoikeudet myönnetään 1—4 momentissa säädettyjen jakoperusteiden

mukaan ainoastaan siltä osin kuin laitoksen muutoksen päästöoikeuksia ei ole otettu huomioon 31 d §:ssä säädettyjen jakoperusteiden mukaisesti laitoksen vuoden 2007 tuotantokapasiteetin perusteella.

31 o §

Olemassa olevia laitoksia koskevat uusien osallistujien jakoperusteet

Edellä 31 m §:n 3—5 kohdassa tarkoitettuna olemassa olevalle laitokselle tai laitoksen osalle myönnettävät päästöoikeudet lasketaan 31 d—31 j §:ssä säädettyjen jakoperusteiden mukaisesti. Laitokselle tai laitoksen osalle, joka on otettu käyttöön 19 päivän elokuuta 2004 jälkeen, päästöoikeudet lasketaan kuitenkin 31 n §:ssä säädettyjen jakoperusteiden mukaisesti.

Jos olemassa oleva laitos tai polttolaitosyksikkö tulee lain soveltamisalaan ja se liitetään kaukolämpöverkkoon, johon kaukolämpöä tuotaville alaryhmään C kuuluville laitoksille päästöoikeudet on laskettu ja myönnetty 31 g ja 31 h §:n mukaisesti, lain soveltamisalaan tulevan laitoksen tai laitoksen osan päästöoikeudet lasketaan polttolaitosyksiköittäin siten, että päästöoikeudet lasketaan vuosien 1998—2004 täysien toimintavuosien hiilidioksidipäästöjen aritmeettisena keskiarvona. Yhtä vuotta vastaavat alaryhmän C päästöoikeudet saadaan kertomalla tämä luku alaryhmän C leikkauskertoimella 0,80.

Edellä 31 m §:n 9 kohdassa tarkoitettulle polttolaitosyksikölle, joka korvaa tämän lain soveltamisalaan kuulumattomia teollisuuden polttolaitosyksiköitä tai muita vastaavia teollisuuden polttoprosesseja, päästöoikeudet lasketaan korvattujen teollisuuden polttolaitosyksiköiden tai muiden vastaavien teollisuuden polttoprosessien vuosien 2001—2005 hiilidioksidipäästöjen aritmeettisena keskiarvona. Yhtä vuotta vastaavat päästöoikeudet saadaan kertomalla tämä luku alaryhmän B tehostamiskertoimella 0,90.

31 p §

Massa- ja paperitehtaiden tuotantokapasiteetin muutoksia koskevat jakoperusteet

Edellä 31 m §:n 8 kohdassa tarkoitettulle massan ja paperin tuotantokapasiteetin muutoksen päästöoikeuksien laskennassa käytetään energiatasestarkastelua. Tasestarkastelussa määritetään investoinnin vaikutukset tehdasalueen polttoaineiden käyttöön osaprosesseittain ja 31 a §:ssä määritetyissä eri alaryhmissä. Alaryhmäkohtaiset yhtä vuotta vastaavat päästöoikeudet lasketaan kertomalla alaryhmäkohtainen polttoainekulutuksen muutos 31 n §:n 4 momentissa säädettyllä ominaispäästökertoimella. Alaryhmäkohtaiset laskennalliset päästöoikeudet kerrotaan 31 c §:ssä säädettyillä tehostamis- ja leikkauskertoimilla.

Jos energiatasestarkastelua sovelletaan laitospokonaisuuteen, jossa on enemmän kuin yksi kasvihuonekaasujen päästölupa, voivat päästöluvanhaltijat tehdä yhteisen 40 §:ssä tarkoitetun hakemuksen päästöoikeuksien myöntämisestä uudelle osallistujalle. Jos toiminnanharjoittajat eivät tee yhteistä hakemusta, energiatasestarkastelu ulotetaan vain niihin toimintoihin, joita lupa koskee.

Jos massa- ja paperiteollisuuden alaryhmään B kuuluvan polttolaitosyksikön investointi tehdään sen jälkeen, kun massan ja paperin tuotantokapasiteetin lisäyksen perusteella laitosalueella olevalla toiselle alaryhmään B kuuluvalla polttolaitosyksikölle on myönnetty päästöoikeuksia 1 momentissa tarkoitettun energiatasestarkastelun mukaisesti, vähennetään polttolaitosyksikölle uuden laitoksen 31 n §:ssä säädettyjen jakoperusteiden mukaisesti lasketuista päästöoikeuksista aiemmin energiatasestarkastelun perusteella myönnettyt päästöoikeudet.

Jos massa- tai paperitehtaan laitosalueelle on rakennettu 31 m §:n 2 kohdassa tarkoitettu uusi polttolaitosyksikkö tai polttolaitosyksikköä on muutettu 31 m §:n 6 kohdan mukaisesti ja investointi on toteutettu ja otettu käyttöön 19 päivän elokuuta 2004 jälkeen ja sille on myönnetty päästöoikeuksia uusille osallistujille varattavasta osuudesta 31 n §:n mukaisesti, vähennetään

näin myönnettyt päästöoikeudet 1 momentin mukaisesti energiatasestarkastelun perusteella samalle polttolaitosyksikölle lasketuista päästöoikeuksista.

31 q §

Öljynjalostamoiden muutoksia koskevat jakoperusteet

Edellä 31 m §:n 10 kohdassa tarkoitettulle öljynjalostamon hiilidioksidipäästöjen kasvulle, joka aiheutuu öljynjalostuksen rakennemuutoksen tai Euroopan yhteisöjen lainsäädännön takia tehtävistä investoinneista ja jotka eivät lisää tuotantolaitosten kokonaistuotantokapasiteettia, määritetään hiilidioksidipäästöjen muutos investointipäätöksen yhteydessä tehtävän energiatasestarkastelun avulla. Uuden osallistujan päästöoikeuksien laskennassa käytetään energiatasestarkastelun avulla määritettyä hiilidioksidipäästöjen muutosta. Öljynjalostamon muutokselle yhtä vuotta vastaavat päästöoikeudet lasketaan hiilidioksidipäästöjen vuosittaisen lisäyksen perusteella. Alaryhmäkohtaiset laskennalliset päästöoikeudet kerrotaan 31 c §:ssä säädettyillä tehostamiskertoimilla.

Jos öljynjalostamon alaryhmään B kuuluvan polttolaitosyksikön investointi tehdään sen jälkeen, kun öljynjalostamon hiilidioksidipäästöjen kasvun perusteella laitosalueella olevalle toiselle alaryhmään B kuuluvalla polttolaitosyksikölle on myönnetty päästöoikeuksia 1 momentissa tarkoitettun energiatasestarkastelun mukaisesti, vähennetään polttolaitosyksikölle uuden laitoksen 31 n §:ssä säädettyjen jakoperusteiden mukaisesti lasketuista päästöoikeuksista aiemmin energiatasestarkastelun perusteella myönnettyt päästöoikeudet.

Jos öljynjalostamon laitosalueelle on rakennettu 31 m §:n 2 kohdassa tarkoitettu uusi polttolaitosyksikkö tai polttolaitosyksikköä on muutettu 31 m §:n 6 kohdan mukaisesti ja investointi on toteutettu ja otettu käyttöön 19 päivän elokuuta 2004 jälkeen ja sille on myönnetty päästöoikeuksia uusille osallistujille varattavasta osuudesta 31 n §:n mukaisesti, vähennetään näin myönnettyt päästöoikeudet 1 momentin mukai-

sesti energiatasetarkastelun perusteella samalle polttolaitosyksikölle lasketuista päästöoikeuksista.

31 r §

Päästöoikeusmäärän kohtuullistaminen

Laskennallisten päästöoikeuksien määrää voidaan toiminnanharjoittajan hakemuksesta kohtuullistaa ylöspäin, jos päästöoikeuksien jakoperusteet johtavat yksittäisten laitosten osalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen muihin samaan alaryhmään kuuluviin kilpaileviin toiminnanharjoittajiin verrattuna seuraavista syistä:

1) kaukolämpöverkon tarkastelu yhtenä kokonaisuutena 31 g §:n mukaisesti johtaa siihen, että vuonna 1998 tai sen jälkeen käyttöön otetussa yhteistuotantolaitoksessa tuotetun sähkön määrä ei tule täysimääräisenä otetuksi huomioon määritettäessä laitoksen päästöoikeuksia; taikka

2) tarkastelukaudella laitoksen tuotantoa merkittävästi vaikeuttanut poikkeuksellinen tapahtuma tai muu siihen rinnastettava seikka.

Laskennallista päästöoikeuksien määrää voidaan toiminnanharjoittajan hakemuksesta kohtuullistaa alaspäin, jos päästöoikeuksien laskennassa käytettävät tiedot eivät vastaa laitoksen myöhempää todellista käyttöä ja jakoperusteet johtavat yksittäisen laitoksen osalta kohtuuttomuuteen samaan alaryhmään kuuluviin toiminnanharjoittajiin tai laitoksen vuosien 2008—2012 ennakoituihin päästöihin verrattuna. Laskennallisten päästöoikeuksien määrää voidaan toiminnanharjoittajan hakemuksesta kohtuullistaa alaspäin myös muusta toiminnanharjoittajan ilmoittamasta syystä.

Laitoskohtaista päästöoikeusmäärää voidaan ilman toiminnanharjoittajan hakemusta kohtuullistaa alaspäin, jos Euroopan yhteisöjen komissio kansallisen jakosuunnitelmaesityksen hyväksyttävyyttä arvioidessaan edellyttää, että jakosuunnitelmaesityksessä toiminnanharjoittajan laitokselle myönnettäväksi aiottua päästöoikeusmäärää on vähennettävä valtion tukea koskevien Euroopan yhteisön säännösten perusteella.

Toiminnanharjoittajan tulee päästöoikeuksia hakiessaan esittää perustelut 1 ja 2 momentissa tarkoitettulle kohtuullistamiselle.

31 s §

Päästöoikeusmäärän sovittaminen niiden kokonaismäärään

Jos laitospöytäisten päästöoikeuksien kokonaismäärä olisi 31 d—31 k §:ssä säädettyjen jakoperusteiden mukaan laskettuna ja 31 r §:n mukaisen kohtuullistamisen jälkeen suurempi tai pienempi kuin kansallisessa jakosuunnitelmaesityksessä ja päästöoikeuksien myöntämispäätöksessä päätettävä päästöoikeuksien kokonaismäärä ilman uusille osallistujille varattua määrää, sovitetaan laitoskohtaiset alaryhmän D päästöoikeudet hyväksytyyn kokonaismäärään siten, että:

1) päästöoikeuksien kokonaismäärästä vähennetään uusille osallistujille varattava päästöoikeuksien määrä ja näin saadusta tuloksesta vähennetään 31 d—31 k ja 31 r §:n perusteella laskettavien päästöoikeuksien summa;

2) 1 kohdan mukaisesti laskettu päästöoikeusmäärä lisätään alaryhmälle D 31 i §:n 1 momentin, 31 j §:n 2 momentin ja 31 k §:n mukaisesti laskettuun päästöoikeusmäärään ja näin saatu summa jaetaan alaryhmälle D 31 i §:n 1 momentin, 31 j §:n 2 momentin ja 31 k §:n mukaisesti lasketulla päästöoikeusmäärällä;

3) 2 kohdan mukaisesti saadulla suhdeluvulla (*sovituserroin*) kerrotaan alaryhmälle D 31 i §:n 1 momentissa, 31 j §:n 2 momentissa tai 31 k §:ssä säädettyjen jakoperusteiden mukaisesti lasketut päästöoikeudet.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen päästöoikeusmäärien määrittämisessä ei oteta huomioon alaryhmän D päästöoikeusmääriin sovellettavaa sovituserrointa. Jos laitoksen laskennallisten päästöoikeuksien määrää kohtuullistetaan 31 r §:n mukaisesti ja kohtuullistaminen kohdistuu laitoksen alaryhmään D kuuluvaan tuotannon osaan, otetaan 1 momentissa tarkoitettujen alaryhmän D päästöoikeuksien määrittämisessä huomioon alaryhmän D kohtuullistettu päästöoikeusmäärä.

Sovituskerrointa sovelletaan myös myönnettäessä päästöoikeuksia uusille osallistujille varattavasta määrästä sellaisille 31 o §:ssä tarkoitetuille ennen 19 päivää elokuuta 2004 kaupalliseen käyttöön otetuille alaryhmään D kuuluville laitoksille tai laitoksen tuotannon osille, joiden päästöoikeudet lasketaan 31 o §:n 1 momentin perusteella 31 i §:n 1 momentissa tai 31 j §:n 2 momentissa säädettyjen jakoperusteiden mukaisesti.

31 t §

Hankemekanismin käytön enimmäismäärä päästökauppakaudella 2008—2012

Päästökauppakaudella 2008—2012 kansallisessa jakosuunnitelmaesityksessä on päätettävä, mihin prosenttiosuuteen kunkin laitoksen koko päästökauppakauden laskennallisista päästöoikeuksista toiminnanharjoittaja voi enintään käyttää hankeyksiköitä 49 §:n 1 momentissa säädetyn veloitteensa täyttämiseksi. Prosenttiosuutta määritettäessä otetaan huomioon ilmastopöytäkirjaan ja sen nojalla annettuihin päätöksiin sisältyvät vaatimukset, joiden mukaan mekanismin käytön on täydennettävä kansallisia toimia.

Enimmäismäärä lasketaan 31 d—31 r §:n mukaisista laskennallisista päästöoikeusmääristä, joihin ei ole sovellettu 31 c §:ssä tarkoitettuja alaryhmäkohtaisia tehostamis- tai leikkauskerroimia eikä sovituserrointa. Laitoksen laskennallisesta päästöoikeusmäärästä määritettävä prosenttiosuus on yhtä suuri kaikille laitoksille.

32 §

Kansallisen jakosuunnitelmaesityksen valmistelu

Kauppa- ja teollisuusministeriö valmistelee kansallisen jakosuunnitelmaesityksen yhteistyössä niiden ministeriöiden kanssa, joita asia koskee.

Ministeriön on jakosuunnitelmaesitystä valmisteltaessa varattava toiminnanharjoittajille sekä viranomaisille ja muille, joiden toimintaa tai etua esitys erityisesti koskee, tilaisuus lausunnon antamiseen. Esityksestä on lisäksi tiedotettava sillä tavoin, että yleisöllä on mahdollisuus mielipiteen esittämiseen. Kuulemisessa ja mielipiteen esittämisessä varataan mahdollisuus lausua 35 §:n 1—5, 7 ja 8 kohdassa tarkoitettuihin asioista sekä laitosten sisällyttämisestä jakosuunnitelmaesitykseen.

Toiminnanharjoittajan on toimitettava kauppa- ja teollisuusministeriölle kansallista jakosuunnitelmaesitystä varten tarpeelliset tiedot laitoksesta, sen toiminnasta ja hiilidioksidipäästöjen lähteistä sekä laitoksen käytöstä ja päästöistä. Toiminnanharjoittajille laitospohjaisesti myönnettäviksi aiottujen päästöoikeuksien valmisteluun sovelletaan asian selvittämistä ja asianosaisen kuulemistä koskevia hallintolain (434/2003) säännöksiä.

33 §

Päästöoikeuksien hakeminen

Toiminnanharjoittajan on haettava päästöoikeuksia valtioneuvostolle osoitetulla hakemuksella. Toiminnanharjoittajien, jotka ovat 10 §:n 2 momentin mukaisesti hakeneet yhdessä päästölupaa, on haettava päästöoikeuksia yhdessä.

Hakemuksessa on ilmoitettava, miltä osin toiminnanharjoittajan kansallisen jakosuunnitelmaesityksen valmistelua varten toimittamat tiedot ovat muuttuneet. Hakemuksessa ei ilmoiteta haettavien päästöoikeuksien määrää. Hakemuksen tarkemmasta sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Hakemus on päästökauppakautta 2008—2012 varten toimitettava kahden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta. Sitä seuraavia päästökauppakausia varten hakemus on toimitettava viimeistään 15 kuukautta ennen kunkin päästökauppakauden alkua.

34 §

Valtioneuvoston päätös kansallisesta jakosuunnitelmaesityksestä

Valtioneuvosto päättää kansallisesta jakosuunnitelmaesityksestä.

Päästökauppakautta 2008—2012 koskeva päätös kansallisesta jakosuunnitelmaesityksestä tehdään välittömästi tämän lain tultua voimaan. Seuraavia päästökauppakausia koskevat päätökset tehdään viimeistään 18 kuukautta ennen kunkin päästökauppakauden alkua.

35 §

Kansallisen jakosuunnitelmaesityksen sisältö

Valtioneuvoston päätöksestä on käytävä ilmi:

- 1) päästöoikeuksien kokonaismäärä perusteluineen;
- 2) päästöoikeuksien jakomenetelmä;
- 3) päästöoikeuksien jakoperusteet perusteluineen;
- 4) uusille osallistujille varattava päästöoikeusmäärä;
- 5) uusille osallistujille jaettavien päästöoikeuksien jakoperusteet perusteluineen;
- 6) luettelo laitoksista ja päästöoikeuksista, jotka niille kullekin aiotaan myöntää, sekä perustelut;
- 7) mikä osuus päästöoikeuksien kokonaismäärästä kirjataan vuosittain toiminnanharjoittajien kyseisten laitosten kansallisessa rekisterissä olevalle tilille;
- 8) perusteet sen hankeyksiköiden enimmäismäärän määrittämiseksi, jonka toiminnanharjoittaja voi käyttää 49 §:n 1 momentissa säädetyn velvoitteensa täyttämiseksi;
- 9) miten esityksestä annetut mielipiteet ja lausunnot on otettu huomioon.

38 §

Päästöoikeuksien myöntämispäätös

Päästöoikeuksien myöntämispäätöksestä on käytävä ilmi:

- 1) 35 §:n 1—5, 7, 8 ja 9 kohdassa tarkoitetut seikat tarkistettuina;
- 2) Euroopan yhteisöjen komission kansalliseen esitykseen esittämät muutokset;
- 3) laitokset sekä niille myönnettävät päästöoikeudet perusteluineen;
- 4) mihin enimmäismäärään asti kunkin laitoksen toiminnanharjoittaja voi käyttää hankeyksiköitä 49 §:n 1 momentissa säädetyn velvoitteensa täyttämiseksi koko päästökauppakaudella.

40 §

Hakemus päästöoikeuksien myöntämisestä uudelle osallistujalle

Uuden osallistujan on haettava päästöoikeuksia kauppa- ja teollisuusministeriölle osoitetulla hakemuksella. Hakemus on toimitettava kauppa- ja teollisuusministeriölle aikaisintaan kaksitoista ja viimeistään kuusi kuukautta ennen sitä ajankohtaa, josta alkaen päästöoikeuksia haetaan uuden osallistujan käytettäväksi.

Hakemuksessa on ilmoitettava seuraavat tiedot:

- 1) selvitys uudesta laitoksesta ja sen toiminnasta taikka laitoksen muutoksesta;
- 2) ajankohta, jolloin laitos tai sen muutos otetaan kaupalliseen käyttöön;
- 3) muut tarvittavat tiedot päästöoikeuksien määrän laskemiseksi.

Tietojen tarkemmasta sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

41 §

Päätös päästöoikeuksien myöntämisestä uudelle osallistujalle

Kauppa- ja teollisuusministeriö päättää päästöoikeuksien myöntämisestä uudelle osallistujalle. Päätöksestä on käytävä ilmi:

- 1) uudelle osallistujalle myönnetty päästöoikeuksien enimmäismäärä perusteluineen;
- 2) mikä osuus päästöoikeuksien kokonaismäärästä kirjataan vuosittain laitoksen kansallisessa rekisterissä olevalle tilille;
- 3) mihin enimmäismäärään asti toiminnanharjoittaja voi käyttää hankeyksiköitä 49 §:n 1 momentissa säädetyn velvoitteensa täyttämiseksi koko päästökauppakaudella.

Päästöoikeuksia myönnetään jäljellä olevalle päästökauppakaudelle toiminnanharjoittajan ilmoittamaa laitoksen tai laitoksen muutoksen kaupallista käyttöönottoa seuraavan kuukauden alusta. Jos kaupallinen käyttöönotto viivästyy toiminnanharjoittajan hakemuksessa ilmoittamasta ajankohdasta, päästökauppaviranomainen kirjaa päästöoikeuksia toiminnanharjoittajan kyseisen laitoksen kansallisessa rekisterissä olevalle tilille ainoastaan sen määrän, joka vastaa todellista käyttöönottoa seuraavan kuukauden alun ja päästökauppakauden lopun väliselle ajalle laskettavia päästöoikeuksia. Jos olemassa oleva laitos tulee lain soveltamisalaan ja sille myönnetään päästöoikeuksia uusille osallistujille varattavasta osuudesta 27 ja 31 §:n mukaisesti, päästöoikeuksia myönnetään lain soveltamisalaan tulemistä seuraavan kuukauden alusta.

Jos hakemusta ei ole toimitettu 40 §:n 1 momentissa säädetystä kuuden kuukauden määräajassa ennen laitoksen tai laitoksen muutoksen kaupallista käyttöönottoa taikka laitoksen tulemisesta muutoin lain soveltamisalaan, päästöoikeuksia myönnetään hakemuksen toimittamista seuraavan kuudennen kuukauden alusta. Jos hakemuksen viivästymisen on aiheutunut lain soveltamista koskevasta hyväksyttäv-

västä epävarmuudesta, voidaan päästöoikeuksia myöntää 2 momentissa säädetystä ajankohdasta.

Päästöoikeuksien myöntämisen edellytyksenä on, että laitokselle on myönnetty kasvihuonekaasujen päästölupa taikka laitoksen muutoksen johdosta lupaa on muutettu tai tarkistettu.

Päätös on annettava tiedoksi toiminnanharjoittajalle sekä toimitettava päästökauppaviranomaiselle. Kauppa- ja teollisuusministeriö julkaisee päätöksen sähköisesti.

49 §

Velvoite palauttaa päästöoikeuksia ja päästöoikeuksien voimassaolo

Toiminnanharjoittajan on palautettava vuosittain 30 päivään huhtikuuta mennessä kustakin laitoksesta edellisenä kalenterivuonna aiheutuneita ja 7 luvun mukaisesti todennettuja päästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia 42 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin. Määräaikaan ei sovelleta säädettyjen määräaikain laskemisesta annetun lain (150/1930) 5 §:n säännöksiä.

Toiminnanharjoittaja voi täyttää 1 momentissa säädetyn velvoitteensa palauttamalla Suomen tai jonkin muun Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion toimivaltaisen viranomaisen myöntämiä päästöoikeuksia taikka kolmansissa maissa myönnettyjä päästöoikeuksia, jos kolmansien maiden päästöoikeudet on tunnustettu päästökauppadirektiivin 25 artiklan mukaisesti.

Toiminnanharjoittaja voi täyttää 1 momentissa säädetyn velvoitteensa 38 ja 41 §:ssä tarkoitettua päästöoikeuksien myöntämispäätöksessä päätettyyn enimmäismäärään asti käyttämällä hankeyksiköitä siten kuin 51 d §:ssä säädetään.

Päästöoikeudet ovat voimassa sen päästökauppakauden velvoitteiden täyttämiseen, jolle ne on 37 tai 41 §:n mukaisella päätöksellä tai vastaavalla muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tehdyllä päätöksellä myönnetty.

6 a luku

Hankeyksiköiden käyttö

51 a §

Hanketoimintoihin osallistuminen sekä muu hankeyksiköiden hankinta

Toiminnanharjoittaja voi käyttää 49 §:n 1 momentissa säädetyn velvoitteensa täyttämiseen hanketoiminnoista saamiaan hankeyksiköitä, joihin se osallistuu, tai muulla tavoin hankkimiaan hankeyksiköitä.

Tämän lain soveltamisalaan kuuluvan laitoksen toiminnanharjoittaja voi osallistua hanketoimintoihin, jotka on hyväksytty erikseen säädettyssä menettelyssä.

51 b §

Suomessa toteutettava hanketoiminta

Tämän lain soveltamisalaan kuuluvan laitoksen päästöjen vähentämisestä tai rajoittamisesta ei voida myöntää päästövähennysyksiköitä.

51 c §

Oikeus käyttää hankeyksiköitä

Päästökauppakaudella 2005—2007 toiminnanharjoittaja voi käyttää sertifioituja päästövähennyksiä 49 §:n 1 momentissa säädetyn velvoitteensa täyttämiseen, jos Kioton pöytäkirjan mukainen ilmastositoumuksen sihteeristön ylläpitämä riippumaton tapahtumaloki on käytössä.

Päästökauppakaudella 2008—2012 ja sitä seuraavilla päästökauppakausilla toiminnanharjoittaja voi käyttää hankeyksiköitä 49 §:n 1 momentissa säädetyn velvoitteensa täyttämiseen 38 tai 41 §:ssä tarkoitettussa päästöoikeuksien myöntämispäätöksessä päätettyyn enimmäismäärään asti.

Toiminnanharjoittaja ei kuitenkaan voi käyttää maankäytöstä, maankäytön muutoksesta tai metsätaloutta koskevista toiminnoista saatuja

hankeyksiköitä. Toiminnanharjoittaja ei voi myöskään käyttää päästökauppakaudella 2005—2007 ydinvoimahankkeista saatuja sertifioituja päästövähennysyksiköitä eikä päästökauppakaudella 2008—2012 ydinvoimahankkeista saatuja hankeyksiköitä.

51 d §

Hankeyksiköiden siirtäminen velvoitteen täyttämiseen

Jos toiminnanharjoittaja käyttää hankeyksiköitä 49 §:n 1 momentissa säädetyn velvoitteensa täyttämiseen, sen on siirrettävä hankeyksiköitä kansallisessa rekisterissä olevalta päästöoikeustililtään rekisterissä olevalle valtion päästöoikeustilille siten kuin komission rekisteriasetuksessa säädetään.

Päästökauppakaudella 2008—2012 ja sitä seuraavilla päästökauppakausilla päästökaupaviranomainen hyväksyy hankeyksiköiden käytön enintään 38 tai 41 §:ssä tarkoitettussa päästöoikeuksien myöntämispäätöksessä päätettyyn enimmäismäärään asti.

Päästökaupaviranomaisen on mitätöitävä sertifioidut päästövähennykset, jotka toiminnanharjoittajat ovat käyttäneet päästökauppakauden 2005—2007 velvoitteiden täyttämiseen käyttöä seuraavan kesäkuun loppuun mennessä.

51 e §

Selvitys hankeyksiköiden alkuperästä

Toiminnanharjoittajan velvollisuutena on varmistaa, että sen 51 d §:n mukaisesti käyttämät hankeyksiköt eivät ole peräisin 51 c §:n 3 momentissa tarkoitetuista toiminnoista. Toiminnanharjoittajan on päästökaupaviranomaisen pyynnöstä toimitettava selvitys hankeyksiköiden alkuperästä. Päästökaupaviranomainen voi estää hankeyksiköiden käytön, kunnes se on saanut selvityksen hankeyksiköiden alkuperästä.

53 §

Käytettävä todentaja

Toiminnanharjoittajan on käytettävä päästöselvitysten todentamisessa todentajaa, joka on hyväksytty Suomessa tämän lain nojalla.

54 a §

Päästömäärän arviointi virhetilanteessa

Päästökauppaviranomaisen on arvioitava virheellisen tarkkailun vaikutus laitoksen päästöjen kokonaismäärään, jos laitoksen päästöjen tarkkailussa ei ole noudatettu laitoksen lupapäätökseen sisältyviä 10 §:n 4 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja päästöjen tarkkailua koskevia vaatimuksia eikä vaatimuksia voi noudattaa taikautuvasti päästöselvityksen laatimisessa. Arvio tehdään hiilidioksidiekvivalenttitonneina ja se on perusteltava.

55 a §

Muussa valtiossa hyväksytty todentaja

Päästökauppaviranomainen hyväksyy muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa päästökauppadirektiivin toimeenpanossa hyväksytyn todentajan, jos:

1) todentaja on muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa akkreditoitu suorittamaan päästökauppadirektiivin mukaista todentamista;

2) toimintaa harjoitetaan yhteisömuodossa.

Hyväksymispäätöksessä määritellään todentajan pätevyysalue ja asetetaan tarvittaessa muita toimintaa koskevia syrjimättömiä ehtoja, joilla varmistetaan tehtävien asianmukainen hoitaminen.

57 §

Todentajan hyväksymisen peruuttaminen

Jos todentaja ei täytä 55 tai 55 a §:ssä säädettyjä vaatimuksia taikka toimii olennaisesti tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai

hyväksymispäätöksen ehtojen vastaisesti, päästökauppaviranomaisen on kehotettava todentajaa oikaisemaan toimintansa asetetussa määräajassa. Päästökauppaviranomainen voi peruuttaa hyväksymisen, jos todentaja ei ole saanut toimintaansa tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten sekä lupaehtojen mukaiseksi asetetussa määräajassa.

61 §

Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

Päästökauppaviranomaisella on oikeus valvontaa ja tämän lain täytäntöönpanoa varten saada viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä välttämättömiä tietoja ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitettua ympäristönsuojelun tietojärjestelmästä, toiminnanharjoittajilta sekä todentajilta.

Kauppa- ja teollisuusministeriöllä on oikeus saada viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä tämän lain täytäntöönpanoa ja seurantaa varten välttämättömiä tietoja päästökauppaviranomaiselta, ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitettua ympäristönsuojelulain tietojärjestelmästä sekä toiminnanharjoittajilta.

64 a §

Alkuperärajoitusten laiminlyöntiä koskeva seuraamus

Jos 51 e §:ssä tarkoitettua toiminnanharjoittajan selvityksestä tai muutoin ilmenee, että toiminnanharjoittajan hankeyksiköt ovat peräisin 51 c §:n 3 momentissa tarkoitetuista toiminnoista, päästökauppaviranomaisen on estettävä hankeyksiköiden käyttö ja velvoitettava toiminnanharjoittaja palauttamaan vastaava määrä päästöoikeuksia tai siirtämään hyväksyttäviä hankeyksiköitä päästökauppaviranomaisen asettamassa määräajassa.

Päästökauppaviranomaisen on jätettävä päätös ylitysmaksun määräämisestä toistaiseksi tekemättä niitä hankeyksiköitä vastaavalta mää-

rältä, joita 51 e §:ssä tarkoitettu selvityspyyntö tai 1 momentissa tarkoitettu päätös koskee. Ylitysmaksu on määrättävä, jos toiminnanharjoittaja ei palauta päästöoikeuksia tai siirrä hyväksyttyjä hankeyksiköitä päästökauppaviranomaisen asettamassa määräajassa.

67 §

Päästökaupparikkomus

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) laiminlyö hakea 7 §:ssä tarkoitettua kasvihuonekaasujen päästölupaa,

2) laiminlyö 11—13 §:n mukaisen ilmoituksen tekemisen tai ilmoittaa vääriä tietoja,

3) laiminlyö toimittaa 32 §:n 3 momentissa tarkoitettuja tietoja taikka toimittaa kansallista jakosuunnitelmaesitystä tai päästöoikeuksien myöntämispäätöstä varten vääriä tietoja,

4) käyttää 51 c §:n vastaisesti päästövähennys- tai hankeyksikköä taikka laiminlyö toimittaa 51 e §:n mukaisesti päästökauppaviranomaiselle selvityksen hankeyksiköiden alkuperästä, taikka

5) laiminlyö esittää 61 §:n 3 momentissa tarkoitettut asiakirjat ja tallenteet,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *päästökaupparikkomuksesta* sakkoon.

Se, joka rikkoo tämän lain nojalla määrättyä uhkasakolla tehostettua kieltoa tai määräystä, voidaan jättää tuomitsematta rangaistukseen samasta teosta.

71 §

Muutoksenhaku valtioneuvoston ja kauppa- ja teollisuusministeriön päätökseen

Valtioneuvoston 37 §:n nojalla tekemään päästöoikeuksien myöntämispäätökseen ja 31 §:n nojalla tekemään lisäpäästöoikeuksia koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin

hallintolainkäyttölaissa säädetään. Valtioneuvoston päätökseen ei saa hakea muutosta siltä osin kuin päätös koskee päästöoikeuksien kokonaismäärää, uusille osallistujille varattua osuutta tai hankeyksiköiden käytölle asetettua 31 t §:ssä tarkoitettua prosenttiosuutta.

Kauppa- ja teollisuusministeriön 41 §:n nojalla tekemään uusille osallistujille myönnettävien päästöoikeuksien myöntämispäätökseen haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Ministeriön päätökseen ei saa hakea muutosta siltä osin kuin päätös koskee uusille osallistujille varatun osuuden riittävyttä tai hankeyksiköiden käytölle asetettua 31 t §:ssä tarkoitettua prosenttiosuutta.

Korkeimman hallinto-oikeuden on käsiteltävä valitus kiireellisenä.

Valtioneuvoston ja kauppa- ja teollisuusministeriön päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava. Päätöksen täytäntöönpanossa ei sovelleta hallintolainkäyttölain nojalla muutoksenhakutuomioistuimelle kuuluvia toimivaltuuksia keskeyttää tai kieltää täytäntöönpano tai muutoin määrätä täytäntöönpanosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen toimintojen toiminnanharjoittajien on haettava 7 §:ssä tarkoitettua kasvihuonekaasujen päästölupaa kahden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta. Päästöoikeuksien kirjaamista, palauttamista, mitätöintiä, päästöjen tarkkailua, päästöselvitysten laatimista, ilmoittamista ja niiden todentamista koskevia säännöksiä sovelletaan mainitussa lainkohdassa tarkoitettuihin toimintoihin 1 päivästä tammi-kuuta 2008.

Tämän lain 41 §:n 3 momenttia sovelletaan hakemuksiin, jotka toimitetaan tämän lain voimaantulon jälkeen.

Tämän lain 53, 55 a ja 57 §:n säännöksiä sovelletaan todentajiin, jotka todentavat vuoden 2008 ja sen jälkeisten vuosien päästöselvityksiä.

Päästökauppakautta 2008—2012 koskevan kansallisen jakosuunnitelmaesityksen valmiste-

luun sovelletaan asian selvittämistä ja asianosaisen kuulemista koskevia hallintolain säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 24 päivänä tammikuuta 2007